

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

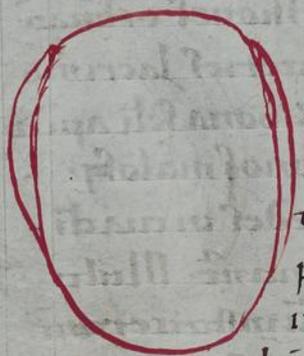
Sermo sancti Augustini episcopi de diuinatione daemonum - Cod. Aug. perg. 249

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [10./11 Jh.]

Aileranus Sapiens: interpraetatio mystica progenitorum Christi

[urn:nbn:de:bsz:31-44439](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-44439)

PORTIVNUM VIDITUR
denominibus genealogiae domi-
nicae. iuxta mysticos maiorum dū
taxat auctoritate perceptos. ex-
ponere intellectus. Et utiq. sensu
in primis posito. ut quomodo in
dn̄m nr̄m ih̄m. hominis unius cuiusq.
referenda sit inter p̄tatio. convenientibus sc̄arum
scripturarū astruatur testimonis. Ipsūq. salua-
torē. om̄s genealogiae generationes. figurasse ac p̄-
phetasse doceantur. cuius genealogiae. diuina pui-
dentia sunt insertae. Oñs itaq. ih̄c xp̄c. qui est sacer-
dos sc̄dm ordinem melchisedech. & rex sc̄dm electio-
nem dauid. quē unxit samuel p̄ fratribus suis in rege
& propheta. sicut & iam pater ih̄m xp̄m. oleolae-
tiae prae participibus suis. in patriarchis patriarcha.
in sacerdotibus sacerdos. in iudicibus iudex. in pro-

phetis p̄
mangeli
pater ex
eternas lo
lis consili
pacis. Et
legem mo
& iustitias
custodierit
Cumenim
utae genu
collidetur
suae qui p̄
um dicente
gaudium m
de iohanne b
innatiuitate
hominibus
gaudium pa
certe autē on
merito incom
populo. id est

phetis ppheta. inducibus dux. in apostolis apostolus.
 in angelis magni consilii angelus dicitur. in abrahā.
 pater excelsus intelligitur. de quo inter caetera
 esaias loquitur. Vocabitur nomen eius admirabi-
 lis. consiliarius. dñs fortis. pater futuri secli. princeps
 pacis. Et dauid inquit. Si autē dereliquerint filii ei
 legem meam. & iudicis meis non ambulauerint.
 & iustitias meas p̄fanauerint. & mandata mea non
 custodierint. uisitabo in ira iniquitates eorum.
 Cum enim ceciderint filii dñi nr̄i ih̄u x̄pi. quos uerbo
 uitae genuit. & per baptismum iterū nasci fecit. non
 collidentur. quia dñs supponit manū misericordie
 suae. quā periclitanti petro porrexit. In isaac gaudi-
 um. dicente angelo ad pastores. ecce adnuntio uobis
 gaudium magnum. quod erit omni populo. Non ut
 de iohanne baptista dixerat ad zachariam. & multi
 in natiuitate eius gaudebunt. Proph&is namq. & sc̄is
 hominibus ex diuina re promissione nascentibus.
 gaudium parentibus oriebatur & p̄p̄inquis. Nas-
 cente autē omniū redemptore. ac totius mundi dño.
 merito incomparabile. & maximū gaudiū omni
 populo. id est omni humano generi adnuntiat

ex ostium. In iacob supplantator. Ipse & enim dicit.
Nemo potest in domum hostis introire. & uas a eius dimittere.
nisi prius alligauerit hostem. Supplantatum enim
dominus habuit satanam. cum diceret. Vade retro satana.
Plantam namque retro retrudit. Imuda confitens.
qui dixit. confiteor tibi pater. domine caeli & terre. In
phares diuisor. qui segregat oues ab hedis. id est fructuosos
ab infructuosos. In tara orientalis. de quo propheta
talissimus. ecce inquit uir orientis. nomen eius. De quo
rite Zacharias ait. uisitauit nos. orientis ex alto. Et talibus
timentibus nomen domini. oriatur sol iustitiae. & sanctus
in pennis eius. Cuius diei ostium & occasum. uidere con
cupiuit abraham & uidit. Ostium autem domini natiuita
tem. quae uerbum caro factum est. & habitabit in
nobis. Occasum uero. mortem crucis quam passus
est pro nobis. intellegere debemus. Ille & enim eter
nus & ineffabilis diuinitatis dies. de quo dicitur.
hodie genuit. semper est principium. sed nescit
ostium. semper est finis. sed nullum habens oc
casum. Cuius occidit autem sic ad dominum deriuatur uocabu
lum. ut uel rubrum passionis seruo re. ut ignitae carita
tis. cuius exemplum dedit. inextinguibile in ipso sig

nific & ardore. In scrom sagitta uidit. siue atriu ei.
 cui dicitur. sagittae potentis acutae. Sagittae autē
 ipsius. p̄cepta sunt dominica. t̄ uindicantis iudicia.
 Atrium uero. id est domus lata. & omnib; paten.
 idcirco dicitur eo qd̄ om̄s ad se inuitans. dicit.
 Uenite ad me om̄s. qui laboratis & onerati estis.
 Itemq; qui manet in me & ego in illo. hic fect̄ frue
 tū multū. Et iterū. Ite inquit ad exitus uiarū.
 & compellit̄ om̄s intrare. In arā electus. de
 quo pater loquitur. ecce puer m̄s quē elegi. de
 tus m̄s. dedi spiritū meū super eū. Et reuera quis
 est puer electus. nisi qui a ueritate rep̄buit
 malū. & elegit qd̄ bonū est. qd̄ non est cōmune
 omniū puerorū. p̄ter unū puerū. quide peccato
 sine peccato. ut uer m̄s imputridus. de putredine
 natus est. Inamina dab. populus m̄s spontane
 us. quid dicit. Nemo tollit animā meā. sed
 ego pono eā. ame ipso. Et si uis inuitā uenire.
 seruamanda. Innaason. augurans. qui p̄mit
 tit dicens. Cum uenerit filius hominis in maie
 state sua. Cuius p̄ph̄ia. in tria p̄phetiae. te
 pora respexit. In p̄teritū. ut est. uidit abraham

diem meum. & gauisus est. In p̄sens. ut est. quid
cogitatis mala in cordibus ur̄is. In futurū. ut
est. erunt enim sicut angeli in caelo. Et illud.
sol uite templum hoc. & in tribus diebus exci
bo illud. In salomone. sensibilis quid dixit. tetigit
me aliquis. nam ego sensi uisum de me exisse.
& quid cogitatis mala in cordibus ur̄is. Uere sensibilis
est. qui cogitata ut facta. & futura ut p̄sentia cernit.
sicut de eo scriptū est. qui fecit que futura sup̄.
In booz. in quo robur est. qui ait. om̄a traham
ad me ipsum. Omnis hominis uisus. in morte
deficit. Uerbum uero q̄d caro factū est. de in
firmitate fortius. de morte uiuacius. de humili
tate excelsius factū est. In obed seruiens. qui non
uenit ministrari. sed ministrare. Itemq. ap̄t̄s.
for ma inquit serui accepit. In iesse incensū.
qui ait. igne ueni mittere in terrā. Et iohan
nes. Ipse ait baptizauit uos in sp̄u sc̄o. & igni.
In dauid. desiderabilis. de quo euangelista dicit.
& resplendunt facies eius sicut sol. Unde & iam
ppheta dixerat. speciosus forma p̄ filius hominū.
In salomone. pacificus. qui ait. pacē mea do uob.

A d d e n s
d i e t u r .
d i u m . E
q u i f e c i t
p u l i . c u
u e n i e n t
c o b i n r e
o m n e s
p o p u l i
o r i e n t e
t u s f i l i
u o c a r e
d i u i n i
i l l u s h o
n a & s i d e
s e d n o n
e g o u o s g
u o c a r i . q
t o l l e n s . d
t o l l i t p e c
u t a r t . p a
d e d i t f i l i o

Ad dēns meā. se ostendit odisse p̄ suam. de qua
 dicitur. non uenit pacē mittere in terrā. sed gla
 dium. Et ap̄t̄s de xp̄o. ipse inquit est pax n̄ra.
 qui fecit utraq; unum. In roboam. latitudo po
 puli. cum aut. multi a oriente & a occidentē
 uenient. & recūbent cum abrahā & isaac & ia
 cob in regno caeloru. Item q̄ alibi. uenite ad me
 omnes. qui laboratis & onerati estis. Impetus aut
 populi idcirco uocatur. quia sicut fulgur exit ab
 oriente. & patet usq; in occidentē. ita erit & aduen
 tus filii hominis. In abia. pater dñs. qui ait. nolite
 uocare uobis patre sup̄ terrā. Non quia duos in
 diuinitate dicam̄ eē. sed q̄ d̄ & iā homo magister.
 illius hominis pater sit. quē docet. Paulo dicente.
 nā & si decē milia pedagogoru habetis in xp̄o.
 sed non multos patres. In xp̄o enī in iū. p̄ euangeliū.
 ego uos genui. Si aut̄ discipulus meruit pater
 uocari. quanto magis magister eius. In isa ph
 tollens. de quo iohannes. ecce inquit agnus d̄i qui
 tollit peccatū mundi. In isa phat h. ipse iudicā.
 ut ait. pater n̄ iudicat quē quā. sed omne iudiciū
 dedit filio. In iora. ubi est excelsus. ut ait. nemo

ascendit in caelum. nisi qui de caelo descendit. In oxi-
robus dñi. quid dixit. lazare pdi foras. Tunc & eni
uox dñi fuit in uisitate. cum animā qua dñi uia ni
mostui ab inferis. & corpus reuocauit. de sepulchro.
In ioatham. consummatus. de quo dicitur. consu-
mata omni temptatione. Et in fine omnium que
pphetata sunt de eo. dicitur. & cū consummasset
iñc omnia uerba haec. dixit discipulis suis. Scripsit quī
post biduū pascha fiet. Et in cruce pendens. acetūq;
potatus. dixit. consummatum est. & inclinato capi-
te. tradidit spm. Si uero pfectus dicatur. sic expo-
nitur. quia qui suos iubeat pfectos. dicens. estote
uos pfecti. sicut & pater ur̄ caelestis pfectus est. p
ceteris pfectus dicere debuit iñc. Quippe qui coepit
facere & docere. que pfecta sunt. In achaz. conuer-
tens. qui ait. poenitentia agite. appropinquabit eni
regnū caeloru. Uel apphensens qui apphensa
manu. socrū petri sanauit febriente. & filiam
principis mostuā. resuscitauit. Paulus quoq; si
quomodo inquit apphensens. in quo apphensus
sum. Item alibi. non enim angelos apphensit. sed
sem abrahā apphensit. In ezechia. consistauit

dñi. qui ait.
nos aut ar. p
tam. In ma
epicata m
multitudin
quacumq; in
stia sua. o
lamon. fidei
Expulsat.
addm. Et ioh
quest testifi
semp pmissa
randa. sunt p
est incensum d
Quo uero oratio
cons. dirigat
tio. In nich
uero uobis si
ipsum. Si u
distinguan
dicitur. ita
in galilea. n

dñs. qui ait. confidite. ego uici mundū. Et paulus.
 nos aut ait. pdicamus xpm diuinitate. & disapien
 tiam. In manase. obliuiofus. qui ait. remittentur
 ei peccata multa. quia dilexit multū. Caritas naq.
 multitudinē operit peccatorū. Et ezechiel. in
 quacumq. ait die conuersus fuerit iniustus ab in
 iustitia sua. om̄s iniquitates ei obliuioni tradentur.
 In amon. fidelis. qui ait. petite. & dabitur uobis.
 Et paulus ait. ut misericors fieret & fidelis pontifex
 addm̄. Et iohannes in apocalypsi. & ab ihu xp̄o.
 qui est testis fidelis. Fidelis aut dicitur. cuius sunt
 semp. pmissa fidelia. Quae in utraq. parte. & spe
 randa. sunt pariter & expauescenda. In iosia. ubi
 est incensum dñi. de quo dicitur. et prolixius orabat.
 Quō uero oratio incensum dicitur. psalmista testatur di
 cens. dirigatur oratio mea. sicut incensum in conspectu
 tuo. In uehonia. pparans. ut ait. si abiero et ppara
 uero uobis. locū. iterū ueniā. & arcessiā uos ad me
 ipsum. Si uero pprie ioakim. & ioachim. id est pat̄
 distinguantur & filius. in ioakim dñi resurrectio
 dicitur. ut ait. post quā aut̄ resurrexero. pcedā uos
 in galilea. in ioachim. dñi pp̄atio. quid dicit. Venite

bene dicti patris mei. possidete regnū. q̄d uobis para-
tum est ab origine mundi. In salathiel. petitiō mea
dñs. quid dixit. pater sc̄e. seruacos quos dedisti mihi.
In lorobabel. ipse magister confusionis. ut ait.
multi ab oriente & occidentē ueniunt. & recumbent
cum abraham. & isaac. & iacob. in regno caelorum.
Et de eodem dicitur. quare cum publicanis &
peccatoribus. manducat magister uester.
In abiud. pater meus iste. quid dicit. ego & pater
unum sumus. In eliachim. dñs resuscitabit.
ut ait. qui credit in me. non morietur in aeter-
num. sed resuscitabo eum in nouissimo die. In
alor. adiutus. ut ait. non sum solus. quia pater
mecum est. In sadoch. iustificatus. ut ait. ego
ueritatem loquor. quia uerax est qui meminit.
Ad quem etiam dicitur. iustificeris in sermo-
nibus tuis. Et iohannes. aduocatum inquit
habemus apud patrem iħm xp̄m iustum.
In achim. frater meus. ut ait. qui cumq; fece-
rit uoluntatem patris mei. ipse frater meus.
& mater mea. & soror est. Siue frater matris.
Frater quippe matris. dñs ideo dicitur. dum

83
unum patrem habent in caelo. cui omnes in xpo
iubente dicimus. pater noster qui es in caelis.
In heliud. dñs meus iste. cui thomas ait. dñs
meus & deus meus. pronomen autem iste.
quid aliud. nisi signa clauorum. & lanceae
significatur. quae ueri notitiam corporis.
certissime monstrabant. In dea Lar. deus
meus adiutor. ut ait. & qui misit me.
pater. mecum est. In mathan. donans.
ut ait. omne debitum donaui tibi. quonia
rogasti me. In iacob. supplantator. ut ait.
de diuobis potestatem. calcandi super ser
pentes & scorpiones. & supra omnem uirtu
tem inimici. In ioseph. auctus uel apponens.
ut ait. ego ueni ut uitam habeant. & abundan
tius habeant. Et alibi. & alias oues habeo.
quae non sunt ex hoc ouili. & illas oportet
me adducere. ut fiat unus grex. & unus
pastor. hactenus ut ualimus. qualiter
in omnibus genealogiae. uel generationib.
xpc figuratus & prophetatus sit. exemplis
scae scripturae asseruimus. **Explicit.**